

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย
ตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม
ได้แก่

1.1 พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	221	คน
1.2 ลูกจ้างประจำ	จำนวน	44	คน
1.3 พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน	127	คน
1.4 และพนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน	77	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	469	คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร
การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่ม
ตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned}
 N &= \text{จำนวนประชากร} \\
 n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 E &= \text{ความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05} \\
 \text{แทนค่าสูตร } n &= \frac{469}{1+(469)(.05)} \\
 &= \frac{469}{1+(469 \times .0025)} \\
 &= 215.8 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 215.8 คน แต่เนื่องจากว่าจำนวนของบุคลากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เท่ากัน แต่จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณมีจำนวนเท่ากัน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามความเหมาะสมกับจำนวนบุคลากรในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ศึกษา จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 216 คน

1.2.1 ผู้ศึกษาได้หาสัดส่วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 แห่ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนตำบล	ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ลาดพัฒนา	พนักงานส่วนตำบล	17	8
	ลูกจ้างประจำ	5	3
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	17	8
	พนักงานจ้างทั่วไป	14	5
รวม		51	24

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วน ตำบล	ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ท่าตูม	พนักงานส่วนตำบล	13	6
	ลูกจ้างประจำ	9	4
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	7	3
	พนักงานจ้างทั่วไป	5	3
รวม		34	16
ห้วยแอ่ง	พนักงานส่วนตำบล	13	6
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	5	2
	พนักงานจ้างทั่วไป	6	3
รวม		26	12
เขวา	พนักงานส่วนตำบล	29	14
	ลูกจ้างประจำ	5	2
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	9	4
	พนักงานจ้างทั่วไป	10	5
รวม		53	25
แวงน่าง	พนักงานส่วนตำบล	16	7
	ลูกจ้างประจำ	3	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	8	4
	พนักงานจ้างทั่วไป	4	2
รวม		31	14
หนองปลิง	พนักงานส่วนตำบล	14	7
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	3	1
	พนักงานจ้างทั่วไป	-	-
รวม		19	9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วน ตำบล	ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ดอนหวาน	พนักงานส่วนตำบล	15	7
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	10	4
	พนักงานจ้างทั่วไป	2	1
รวม		29	13
บัวก่อ	พนักงานส่วนตำบล	14	6
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	10	4
	พนักงานจ้างทั่วไป	1	1
รวม		27	12
โคกก่อ	พนักงานส่วนตำบล	14	7
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	16	7
	พนักงานจ้างทั่วไป	3	1
รวม		35	16
หนองโน	พนักงานส่วนตำบล	20	9
	ลูกจ้างประจำ	1	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	6	2
	พนักงานจ้างทั่วไป	2	1
รวม		29	13
แก่งเลิงจาน	พนักงานส่วนตำบล	18	9
	ลูกจ้างประจำ	2	1
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	6	2
	พนักงานจ้างทั่วไป	5	2
รวม		31	14

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วน ตำบล	ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ท่าสองคอน	พนักงานส่วนตำบล	18	9
	ลูกจ้างประจำ	5	2
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	15	7
	พนักงานจ้างทั่วไป	5	2
รวม		43	20
เกิง	พนักงานส่วนตำบล	20	9
	ลูกจ้างประจำ	4	2
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	17	8
	พนักงานจ้างทั่วไป	20	9
รวม		61	28
รวมทั้งสิ้น		469	216

ที่มา : (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. 2552 : 9)

1.2.2 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากจำนวนของบุคลากรแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยวิธีจับสลากทำการเขียนชื่อบุคลากรของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อ ลงในกล่องแล้วจึงหยิบทีละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็บันทึกไว้ แล้วนำกลับเข้าไปในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ จนครบจำนวนของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 แห่ง รวม 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบ แบบสอบถาม ประกอบด้วยพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนกำลังคน ด้านการสรรหาบุคคลเข้าทำงาน ด้านการคัดเลือก ด้านการปฐมนิเทศ ด้านการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานและการเลื่อนตำแหน่ง จำนวน 35 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้าง โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของนักวิชาการ 4 ท่าน คือ การบริหารงานบุคคลของธงชัย สันติวงษ์ (2542 : 138, 180, 251) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของบรรยงค์ โตจินดา (2543 : 112-113) องค์การและการจัดการของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545 : 183) องค์การและการจัดการของศิริอร ชันทรหัตต์ (2539 : 112-113, 117-118) และการศึกษาแนวคิด วิธีการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษา ปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดผลและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดค่า IOC ดังนี้

สอดคล้อง	=	+1
ไม่แน่ใจ	=	0
ไม่สอดคล้อง	=	-1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นางสมน วิชาโท ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

3.1.2 นางสาวนุจรีย์ ภิรมย์ ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านคาวิทยา อำเภอ บ้านคา จังหวัดราชบุรี วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สาขาวิชา ภาษาไทย กศ.ม. สาขาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นายสุนทร กำภักดิ์ ตำแหน่ง ครู คศ.2 โรงเรียนอนุกุลนารี อำเภอ เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (คณิตศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อที่มี ค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ .66 ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาอำนาจจำแนกรายข้อก่อนหาค่าความเชื่อมั่น ใช้วิธี Item Total Correlation เลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จากนั้นวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งฉบับตามวิธีของครอนบาค (Cronbach : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .96

3.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลตอบแบบสอบถาม ตามวัน และ เวลาที่นัดหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว โดยอธิบายแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบพร้อมทั้งตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างหลังตอบเสร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการรวบรวมประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จำนวน 216 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3. เกณฑ์การให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม ปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับปัญหามากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้	4	คะแนน

ระดับปัญหาปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับสูงที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับสูง
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับต่ำ
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับต่ำที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษา ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

1.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ใช้ F -test (One-way ANOVA)

หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

1.4 การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา